

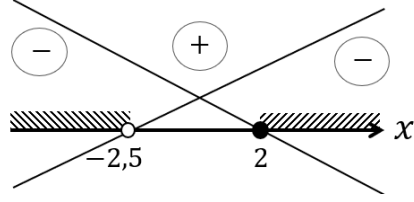
Centralizētais eksāmens par vispārējās vidējās izglītības apguvi

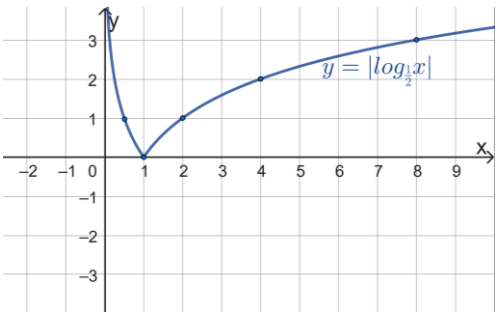
MATEMĀTIKA

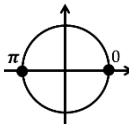
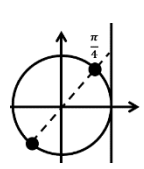
(augstākais mācību satura apguves līmenis)

Vērtēšanas kritēriji un sagaidāmais skolēna sniegums

1. daļa. Zināšanas, izpratne un prasmes

Uzd.	Punkti	Vērtēšanas kritēriji	Sagaidāmais skolēna sniegums*
1.	1	Sareizina pakāpes – 1 punkts.	$a^{\frac{1}{3}} \cdot a^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{1}{3} + \frac{2}{3}} = a$
2.	1	Nosaka k vērtību – 1 punkts.	$k = 2 \cdot 3 = 6$
3.	1	Atpazīst savstarpēji inversu funkciju grafikus – 1 punkts.	Apvelk atbildi B
4.	1	Atpazīst dalījuma atlikumu – 1 punkts.	Apvelk atbildi C
5.	3	Intervālu metode Nosaka iespējamās zīmju maiņas punktus, attēlo tos uz skaitļu ass – 1 punkts. Skicējot taisnes vai aprēķinot izteiksmes vērtību, nosaka dalījuma zīmi katrā intervālā – 1 punkts. Uzraksta nevienādības atrisinājumu – 1 punkts.	Iegūst tās x vērtības, kurās skaitītājs vai saucējs ir vienāds ar nulli. $2 - x = 0$ vai $2x + 5 = 0$ $x = 2$ vai $x = -2,5$ Atbilde: $x \in (-\infty; -2,5) \cup [2; +\infty)$
		Pāreja uz nevienādību sistēmām Uzraksta un atrisina nevienādību sistēmu (skaitītājs ≥ 0 , saucējs < 0) – 1 punkts. Izveido un atrisina nevienādību sistēmu (skaitītājs ≤ 0 , saucējs > 0) – 1 punkts. Nosaka nevienādības atrisinājumu – 1 punkts.	$\begin{cases} 2 - x \geq 0 \\ 2x + 5 < 0 \end{cases}$ vai $\begin{cases} 2 - x \leq 0 \\ 2x + 5 > 0 \end{cases}$ $\begin{cases} -x \geq -2 \\ 2x < -5 \end{cases}$ vai $\begin{cases} -x \leq -2 \\ 2x > -5 \end{cases}$ $\begin{cases} x \leq 2 \\ x < -2,5 \end{cases}$ vai $\begin{cases} x \geq 2 \\ x > -2,5 \end{cases}$ $x \in (-\infty; -2,5)$ vai $x \in [2; +\infty)$ Atbilde: $x \in (-\infty; -2,5) \cup [2; +\infty)$
6.	3	Nevienādības labo pusi uzraksta kā logaritmu – 1 punkts. Pāriet uz lineāru nevienādību un atrisina to – 1 punkts. Uzraksta atbildi, ņemot vērā definīcijas kopas nosacījumu, – 1 punkts.	$\log_5(6 + x) < \log_5 25$ augoša funkcija ($5 > 1$) $6 + x < 25$ $6 + x > 0$ $x < 19$ $x > -6$ Atbilde: $x \in (-6; 19)$

7.1.	1	Nosaka funkcijas vērtību kopu – 1 punkts.	$y \in (-\infty; +\infty)$
7.2.	1	Nosaka argumenta vērtības, kurām funkcijas vērtības ir negatīvas, – 1 punkts.	$x \in (1; +\infty)$
7.3.	2	Uzraksta vienādību, ievietojot punkta koordinātas funkcijas izteiksmē, – 1 punkts. Lieto logaritma definīciju, lai aprēķinātu k vērtību, – 1 punkts.	$y = 2$ $\log_{\frac{1}{2}} k = 2$ $k = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$
7.4.	1	Konstruē funkcijas grafiku – 1 punkts.	
8.1.	1	Nosaka prasītā leņķa lielumu – 1 punkts.	$\sphericalangle(AB; A_1C_1) = \sphericalangle(AB; AC) = \sphericalangle BAC$ $\sphericalangle(AB; A_1C_1) = 45^\circ$
8.2.	2	Nosaka piramīdas pamata laukumu – 1 punkts. Aprēķina piramīdas tilpumu – 1 punkts. <i>Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.</i>	$S_{ABC} = \frac{AB \cdot BC}{2} = \frac{6 \cdot 6}{2} = 18 \text{ cm}^2$ $V = \frac{1}{3} S_{pam} \cdot H = \frac{1}{3} \cdot 18 \cdot 6 = 36 \text{ cm}^3$
8.3.	2	Vērtē, izmantojot snieguma līmeņa aprakstu. Pamatojums ir korekts un loģiski saistīts – 2 punkti. Pamatojumā ir nepilnības – 1 punkts.	Trijstūra malas ir vienādu kvadrātu diagonāles, tātad to garumi ir vienādi un trijstūris ir regulārs.
9.	2	Uzraksta, ka prizmas augstumam jāsakrīt ar cilindra augstumu, – 1 punkts. Uzraksta, ka prizmas pamatā var ievilkt riņķa līniju, – 1 punkts.	1) Prizmas augstumam jāsakrīt ar cilindra augstumu. 2) Prizmas pamatā jāvar ievilkt riņķa līniju.
10.1.	1	Nosaka punkta koordinātas telpā – 1 punkts.	$D_1(3; 9; 3)$
10.2.	1	Nosaka summas vektoru – 1 punkts. <i>Korekti lieto vektoru apzīmējumus.</i>	$\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{FG} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC} = \overrightarrow{AC}$
11.	1	Nosaka tangensa vērtību – 1 punkts.	$\operatorname{tg}\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -1$
12.1.	1	Nosaka funkcijas periodu – 1 punkts.	$T = \frac{2\pi}{3}$
12.2.	1	Nosaka sakņu skaitu intervālā – 1 punkts.	6 saknes
12.3.	1	Nosaka funkcijas pieaugumu – 1 punkts.	$\Delta y = 2$
13.	2	Pamato risinājumu – 1 punkts. Uzraksta intervālu – 1 punkts.	$x \in \left(\frac{\pi}{3}; \frac{\pi}{2}\right)$

14.	4	Nosaka $\operatorname{tg} x$ definīcijas kopu – 1 punkts. Sadala izteiksmi reizinātājos un iegūst divus pamatvienādojumus – 1 punkts. Nosaka viena vienādojuma atrisinājumu – 1 punkts. Nosaka otra vienādojuma atrisinājumu – 1 punkts. ∞ Korekti pieraksta atbildi, norāda n piederību veselo skaitļu kopai. ↔ Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.	$\operatorname{tg} x \cdot \sin x - \sin x = 0$ $D. A. x \neq \frac{\pi}{2} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$ $\sin x \cdot (\operatorname{tg} x - 1) = 0$ $\sin x = 0 \qquad \operatorname{tg} x - 1 = 0$ $\qquad \qquad \operatorname{tg} x = 1$ $\pi n; n \in \mathbb{Z}$
15.1.	1	Nosaka skolēnu skaitu – 1 punkts.	20 skolēni
15.2.	2	Nosaka 1. kvartiles atrašanās vietu – 1 punkts. Aprēķina pirmās kvartiles vērtību – 1 punkts.	Pārbaudes darbā piedalījās 37 skolēni. Tātad vidējais ir 19. skolēns un 1. kvartile atrodas starp 9. un 10. skolēnu, tāpēc $x = 5$.
16.	1	Nosaka pretējo notikumu – 1 punkts.	Apvelk atbildi B
17.	1	Uzraksta reizinājumu kā faktoriālu – 1 punkts.	$(n + 1)!$
18.1.	1	Uzraksta skaitļus, ievērojot nosacījumus, – 1 punkts.	Piemēram, 1010101010, 1111100000.
18.2.	3	Spriež, ka pirmais cipars ir vieninieks, – 1 punkts. Izveido uzdevuma nosacījumiem atbilstošo izteiksmi – 1 punkts. Aprēķina kombināciju skaitu – 1 punkts. ↔ Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.	Kopā ir pieci vieninieki un vienam no tiem jābūt pirmajam. 1 _ _ _ _ _ Aprēķina, cik veidos deviņās brīvajās vietās var novietot atlikušos četrus vieniniekus. $C_9^4 = \frac{9!}{5! \cdot 4!} = 126$ Atbilde: Ir iespējams izveidot 126 skaitļus.
19.	3	Nosaka varbūtību, ka attēlu neatpazīst, – 1 punkts. Lieto Bernulli formulu varbūtības aprēķināšanai – 1 punkts. Aprēķina varbūtību – 1 punkts. ∞ Atbildi noapaļo līdz simtdaļām un lieto zīmi $\approx$. ↔ Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.	$p(\text{atpazīst}) = 0,85$ Varbūtība, ka neatpazīst $q = 1 - 0,85 = 0,15.$ $P(\text{atpazīst } 10 \text{ no } 12) =$ $= C_{12}^{10} \cdot 0,85^{10} \cdot 0,15^2 =$ $= \frac{12!}{10! \cdot 2!} \cdot 0,85^{10} \cdot 0,15^2 =$ $= 66 \cdot 0,85^{10} \cdot 0,15^2 \approx 0,29$

20.1.	1	Nosaka funkcijas robežu – 1 punkts.	$\lim_{x \rightarrow 1} (2x + 3) = 2 \cdot 1 + 3 = 5$
20.2.	2	Novērš nenoteiktību – 1 punkts. Nosaka funkcijas robežu – 1 punkts. <i>Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.</i>	$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + x - 12}{2x^2 - 18} = \left[\frac{\infty}{\infty} \right] =$ $= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{x^2}{x^2} + \frac{x}{x^2} - \frac{12}{x^2}}{\frac{2x^2}{x^2} - \frac{18}{x^2}} =$ $= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{x} - \frac{12}{x^2}}{2 - \frac{18}{x^2}} = \frac{1}{2}$
20		<i>Korekti lieto robežas simbolisko pierakstu (robežas simbols ir tik ilgi, kamēr izteiksme satur mainīgo), atbilde ir skaitlis.</i>	
21.	3	Lieto formulu dalījuma atvasināšanai – 1 punkts. Atvasina atbilstošās funkcijas – 1 punkts. Vienkāršo iegūto izteiksmi – 1 punkts. <i>Atbilstoši un korekti lieto iekavas, daļsvītru, vienādības zīmi un darbību zīmes.</i>	$f'(x) = \frac{(x^2)'(x+1) - x^2(x+1)'}{(x+1)^2} =$ $= \frac{2x(x+1) - x^2}{(x+1)^2} =$ $= \frac{2x^2 + 2x - x^2}{(x+1)^2} = \frac{x^2 + 2x}{(x+1)^2}$
22.1.	1	Nosaka atvasinājuma vērtību dotajā punktā – 1 punkts.	$f'(2) = 0$
22.2.	1	Paskaidro, kāpēc $f'(x) < 0$ – 1 punkts.	..., jo funkcija šajā intervālā ir dilstoša.
22.3.	1	Salīdzina $f''(2,5)$ ar 0, – 1 punkts.	$f''(2,5) > 0$
23.	2	Ienes konstanti zem diferenciāļa – 1 punkts. Nosaka iegūto integrāli, ievērojot integrācijas konstanti, – 1 punkts.	$\int \cos(4x) dx =$ $= 0,25 \int \cos(4x) d(4x) =$ $= 0,25 \sin(4x) + C$
24.	4	Atvasina funkciju – 1 punkts. Nosaka pieskares virziena koeficientu – 1 punkts. Nosaka pieskaršanās punkta ordinātu – 1 punkts. Ievieto lielumus pieskares vienādojumā un pārveido to prasītajā formā – 1 punkts. <i>Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.</i>	$y - y_0 = k(x - x_0)$ $y_0 = f(1) = 1^3 - 2 \cdot 1^2 + 3 = 2$ $f'(x) = 3x^2 - 4x$ $k = f'(1) = 3 \cdot 1^2 - 4 \cdot 1 = -1$ $y - 2 = -1(x - 1)$ $y - 2 = -1x + 1$ $y = -x + 3$

25.	4	Uzraksta tilpuma aprēķināšanas izteiksmi (noteikto integrāli) ar dotajiem lielumiem – 1 punkts. Kāpina zemintegrāļa izteiksmi kvadrātā – 1 punkts. Integrē funkciju – 1 punkts. Lieto Ņūtona-Leibnica formulu un nosaka ķermeņa tilpumu – 1 punkts. <i>Risinājums ir strukturēts un saprotami izklāstīts.</i>	$V = \pi \int_0^1 (-x^2 + 2)^2 dx =$ $= \pi \int_0^1 (x^4 - 4x^2 + 4) dx =$ $= \pi \left(\frac{x^5}{5} - \frac{4x^3}{3} + 4x \right) \Big _0^1 =$ $= \pi \left(\frac{1}{5} - \frac{4}{3} + 4 \right) = \frac{43\pi}{15}$

 – "Lieto matemātikas valodu".

 – "Organizē risinājumu".

Pārejas algoritmi no apliecinājumu "ir"/"nav" skaits uz punktu skaitu par prasmju grupu "Lieto matemātikas valodu" un prasmju grupu "Organizē risinājumu".

Lieto matemātikas valodu (0 – 2 punkti):

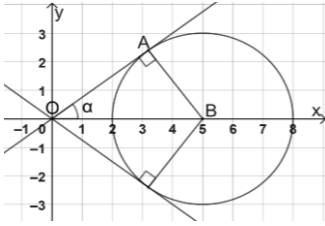
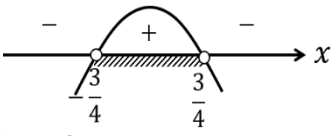
- ja 4 – 5 apliecinājumi "Ir", tad 2 punkti;
- ja 2 – 3 apliecinājumi "Ir", tad 1 punkts;
- ja 0 – 1 apliecinājumi "Ir", tad 0 punktu.

Organizē risinājumu (0 – 3 punkti):

- ja 6 – 7 apliecinājumi "Ir", tad 3 punkti;
- ja 4 – 5 apliecinājumi "Ir", tad 2 punkti;
- ja 2 – 3 apliecinājumi "Ir", tad 1 punkts;
- ja 0 – 1 apliecinājumi "Ir", tad 0 punktu

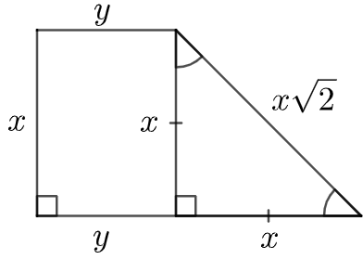
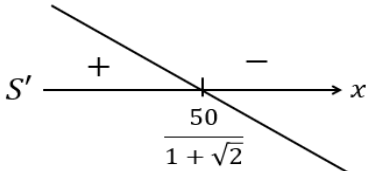
2. daļa. Kompleksu problēmu risināšana

Uzd.	Punkti	Vērtēšanas kritēriji	Sagaidāmais skolēna sniegums*
1.	3	<i>Vērtē, izmantojot snieguma līmeņa aprakstu.</i> Uzraksta tikai divas vai trīs iespējamās mediānas vērtības – 1 punkts. Atrod visas četras iespējamās mediānas vērtības, bet nav parādīts, kā tās iegūst, un nav aplūkotas visas iespējamās a vērtības (nav pamatots, ka citu nav) vai atrod 3 vērtības un parāda, kā tās iegūst, – 2 punkti. Atrod visas četras iespējamās mediānas vērtības, parāda, kā tās iegūst, ir aplūkotas visas iespējamās a vērtības vai pamatots, ka citu iespēju nav, – 3 punkti.	Sakārtojam atzīmes nedilstošā kārtībā: 2; 4; 4; 5; 6; 8; 9; 9; 10. Kaut kur starp šiem skaitļiem atrodas a. Mediāna ir 5. un 6. skaitļa vidējais aritmētiskais. Ja $a \leq 5$, tad $Me = \frac{5+6}{2} = 5,5$. Ja $a = 6$, tad $Me = \frac{6+6}{2} = 6$. Ja $a = 7$, tad $Me = \frac{6+7}{2} = 6,5$. Ja $a \geq 8$, tad $Me = \frac{6+8}{2} = 7$. Iespējamās mediānas vērtības ir 5,5; 6; 6,5; 7.

2.	4	Vērtē, izmantojot snieguma līmeņa aprakstu. Viens atsevišķs patiesss apgalvojums (piemēram, riņķa līnijas centrs un rādiuss VAI Izveidots kvadrātvienādojums) – 1 punkts. Ir vairāki atsevišķi patiesi apgalvojumi (piemēram, riņķa līnijas centrs, rādiuss un k vērtība VAI ir uzrakstīts kvadrātvienādojums un noteikts diskriminants) VAI demonstrē izpratni par trīs atšķirīgu gadījumu iespējamību atkarībā no k vērtības, bet k vērtība noteikta aplami – 2 punkti. Pamato taisnes un riņķa līnijas kopīgo punktu skaitu atkarībā no k vērtības, pieļaujot nepilnību vai skaitlisku kļūdu, – 3 punkti. Pamato taisnes un riņķa līnijas kopīgo punktu skaitu atkarībā no k vērtības – 4 punkti.	<u>I variants</u> $x^2 - 10x + 25 + y^2 = -16 + 25$ $(x - 5)^2 + y^2 = 9$ Riņķa līnijas centrs $(0; 5)$ un $R = 3$. $\triangle AOB$ ir taisnleņķa, jo pieskare perpendikulāra rādiusam. $AO = \sqrt{5^2 - 3^2} = \sqrt{25 - 9} = \sqrt{16} = 4$ $y = kx$, kur $k_1 = \operatorname{tg} \alpha = \frac{3}{4}$ un $k_2 = -\frac{3}{4}$ - Ja $k = \pm \frac{3}{4}$, tad ir 1 kopīgs punkts; - Ja $k \in \left(-\frac{3}{4}; \frac{3}{4}\right)$, tad ir 2 kopīgi punkti; - Ja $k \in \left(-\infty; -\frac{3}{4}\right) \cup \left(\frac{3}{4}; +\infty\right)$, tad kopīgu punktu nav. <u>II variants</u> $\begin{cases} x^2 + y^2 - 10x + 16 = 0 \\ y = kx \end{cases}$ $x^2 + k^2 x^2 - 10x + 16 = 0$ $(1 + k^2)x^2 - 10x + 16 = 0$ $1 + x^2 \neq 0 \Rightarrow D = 100 - 64(1 + k^2)$ $D = 36 - 64k^2$ Kvadrātvienādojumam ir 1 sakne, ja $D = 0$ $36 - 64k^2 = 0$ $64k^2 = 36$ $k^2 = \frac{36}{64}$ $k = \pm \frac{6}{8} = \pm \frac{3}{4}$ 2 saknes, ja $D > 0$ $k \in \left(-\frac{3}{4}; \frac{3}{4}\right)$ Nav sakņu, ja $D < 0$, tātad $k \in \left(-\infty; -\frac{3}{4}\right) \cup \left(\frac{3}{4}; +\infty\right)$ - Ja $k = \pm \frac{3}{4}$, tad riņķa līnijai un taisnei ir 1 kopīgs punkts; - Ja $k \in \left(-\frac{3}{4}; \frac{3}{4}\right)$, tad ir 2 kopīgi punkti; - Ja $k \in \left(-\infty; -\frac{3}{4}\right) \cup \left(\frac{3}{4}; +\infty\right)$, tad kopīgu punktu nav.

3.	4	Lieto sakarību $\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$ – 1 punkts. Nosaka kopsaucēju un vienkāršo daļu / reizina iekavas ar α – 1 punkts. Lieto sakarību $1 + \operatorname{tg}^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha}$ un veic dalīšanu ar daļu – 1 punkts. Lieto divkārša argumenta formulu un secina, ka iegūtā izteiksme sakrīt ar pierādāmo, – 1 punkts.	$\frac{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha} = \cos 2\alpha$ $(1 - \operatorname{tg}^2 \alpha) \cdot \frac{1}{\cos^2 \alpha} = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$ $\left(1 - \frac{\sin^2 \alpha}{\cos^2 \alpha}\right) \cdot \cos^2 \alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$ $\cos^2 \alpha - \frac{\sin^2 \alpha}{\cos^2 \alpha} \cdot \cos^2 \alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$ $\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$ Identitāte ir pierādīta.
4.	4	Uzraksta situācijai atbilstošu modeli (vienādojumu) – 1 punkts. Veic algebriskus pārveidojumus un iegūst vienādojumu formā $\lg\left(\frac{a}{c}\right) = b$ – 1 punkts. Pāriet uz lineāro vienādojumu – 1 punkts. Atrisina vienādojumu – 1 punkts. VAI Uzraksta situācijai atbilstošu modeli (vienādojumu) – 1 punkts. Lieto logaritmu starpības īpašību – 1 punkts. Iegūst logaritmisko vienādojumu formā $\lg a = b$ – 1 punkts. Atrisina vienādojumu – 1 punkts.	$100 = 10 \lg\left(\frac{I_1}{10^{-12}}\right) \quad : 10$ $10 = \lg\left(\frac{I_1}{10^{-12}}\right)$ $\frac{I_1}{10^{-12}} = 10^{10}$ $I_1 = 10^{10} \cdot 10^{-12} = 10^{-2} = \frac{1}{100} (\text{W/m}^2)$ $100 = 10(\lg I_1 - \lg 10^{-12})$ $100 = 10(\lg I_1 + 12 \lg 10)$ $100 = 10 \lg I_1 + 120$ $-20 = 10 \lg I_1$ $-2 = \lg I_1$ $I_1 = 10^{-2} = \frac{1}{100} (\text{W/m}^2)$
5.	5	Nosaka punkta B koordinātas – 1 punkts. Uzraksta noteikto integrāli laukuma aprēķināšanai un nosaka primitīvo funkciju – 1 punkts. Lieto Ņūtona-Leibnica formulu un aprēķina noteiktā integrāļa vērtību – 1 punkts. Uzraksta vienādojumu m aprēķināšanai – 1 punkts. Aprēķina m vērtību – 1 punkts.	Parabolas krustpunkti ar asīm $x = 0 \Rightarrow y = 24 \quad A(0; 24)$ $y = 0 \Rightarrow \frac{1}{2}x^2 - 7x + 24 = 0$ $x^2 - 14x + 48 = 0$ $x_1 = 6 \quad x_2 = 8$ $B(6; 0) \quad C(8; 0)$ $S_{\text{iekr.}} = \int_0^6 \left(\frac{1}{2}x^2 - 7x + 24\right) dx =$ $= \left(\frac{x^3}{6} - \frac{7x^2}{2} + 24x\right) \Big _0^6 =$ $= (36 - 126 + 144) - 0 = 54$ $S_{\Delta} = \frac{1}{2} S_{\text{iekr.}} = \frac{1}{2} \cdot 54 = 27$ $S_{\Delta} = \frac{AO \cdot OE}{2} = \frac{24 \cdot OE}{2} = 12 \cdot OE$ $12 \cdot OE = 27$ $OE = \frac{27}{12} = 2,25$ $m = 2,25$

6.	5	Sadala izteiksmi reizinātājos, iznesot kopīgo reizinātāju pirms iekavām, un nosaka vienu sakni vai citādi nosaka vienu sakni, – 1 punkts. Demonstrē izpratni par metodi un nosaka vienādojuma vēl vienu sakni – 1 punkts. Izdala polinomu ar binomu – 2 punkti. Atrisina kvadrātvienādojumu un nosaka atlikušas saknes – 1 punkts.	$2x^4 + 5x^3 - 4x^2 - 3x = 0$ $x(2x^3 + 5x^2 - 4x - 3) = 0$ $x = 0 \text{ vai } 2x^3 + 5x^2 - 4x - 3 = 0$ Tā kā koeficients pie x^3 ir 2 un brīvais loceklis ir -3, tad polinoma racionālās saknes varētu būt $\pm 1; \pm 3; \pm \frac{1}{2}; \pm \frac{3}{2}$. $P(1) = 2 + 5 - 4 - 3 = 0$ $(2x^3 + 5x^2 - 4x - 3) : (x - 1) = 2x^2 + 7x + 3$ $(x - 1)(2x^2 + 7x + 3) = 0$ $x = 1 \text{ vai } 2x^2 + 7x + 3 = 0$ $x_1 = -3; x_2 = -\frac{1}{2}$ Atbilde: $\{-3; -\frac{1}{2}; 0; 1\}$

7.	5	Izsaka trapeces malu (vai to summu) garumus ar vienu mainīgo – 1 punkts. Uzraksta vienargumenta funkciju, kas apraksta trapeces laukumu, – 1 punkts. Atvasina iegūto funkciju – 1 punkts. Aprēķina funkcijas kritisko punktu – 1 punkts. Pamato, ka laukums būs lielākais, – 1 punkts.	x...trapeces augstums; y...īsakais pamats $P = 2y + 2x + x\sqrt{2} = 100$ $2y = 100 - 2x - x\sqrt{2}$ $S_{trap.} = \frac{a+b}{2} \cdot h = \frac{2y+x}{2} \cdot x =$ $= \frac{100 - 2x - x\sqrt{2} + x}{2} \cdot x =$ $= \frac{100x - x^2 - x^2\sqrt{2}}{2} = -\frac{1+\sqrt{2}}{2}x^2 + 50x$ <u>I variants</u> Parabolas zari uz leju $\Rightarrow$ lielākā vērtība ir virsotnē. $x_v = -\frac{b}{2a} = -\frac{50}{-1-\sqrt{2}} = \frac{50}{1+\sqrt{2}}$ Trapeces augstums ir $\frac{50}{1+\sqrt{2}}$ m. <u>II variants</u> $S' = -\frac{1+\sqrt{2}}{2} \cdot 2x + 50 = -(1+\sqrt{2})x + 50$ Kritiskie punkti $-(1+\sqrt{2})x + 50 = 0$ $x = \frac{-50}{-1-\sqrt{2}} = \frac{50}{1+\sqrt{2}}$ Maksimuma punkts Trapeces augstums ir $\frac{50}{1+\sqrt{2}}$ m.